

📷 KÓKAI MÁRTON

TANVADÁSZAT HALLGATÓI SIKERREL

RIPORT A BENCZE LAJOS EGYETEMI IFJÚSÁGI VADÁSZTÁRSASÁG
TÁRSAS NAGYVADVADÁSZATÁRÓL

**A SOPRONI EGYETEM OKTATÓI GÁRDÁJA NAGY HANGSÚLYT FEKTET A VADÁSZAT-
TAL KAPCSOLATOS GYAKORLATI TAPASZTALATOK ÁTADÁSÁRA, EZÉRT A VADÁ-
SZTANTÁRGYAT HALLGATÓKNAK KÖTELEZŐ RÉSZT VENNI EGY NAGYVAD ÉS
EGY APRÓVAD TÁRSASVADÁSZATON. TAVALY DECEMBER ELEJÉN EGY „VADDISZ-
NÓHAJTÁSRA” KÍSÉRTÜK EL A DIÁKOKAT AZ EGYETEM „GARÁZSÁBAN” MŰKÖDŐ
BENCZE LAJOS EGYETEMI IFJÚSÁGI VADÁSZTÁRSASÁG KÖTELÉKEIN BELÜL.**

Reggel, gyülekező. Nincs ebben a két szóban semmi különös nagyvad társasvadászat esetében, most azonban mégis valami más, mint amit az elmúlt években magyar vadászember megszokhatott. Az ország Sopron körüli szeglete fehér takarót öltött magára, ezért a reggeli mínusz 10 fokban minden jelenlévő feltűnő jókedvvel várja a vadászatot, igaz a vadászok zöme még nem ért ide, a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. (TAEG Zrt.) Soproni Erdészetének eme szegletébe, amely alig tíz percre található a Sopron táblától. Ennek is megvan a maga oka, hiszen a nap főszereplői – a vadon túl – a Soproni Egyetem vadgazda-, erdő- és természetvédelmi mérnök hallgatói lesznek.

KÖZÖS GARÁZS

Amíg megérkeznek, a reggeli sürgés-forgás során igyekszem dr. Sándor Gyulát, a TAEG Zrt. vezérigazgatóját kifaggatni az egyetemmel való kapcsolatokról. – 2020 augusztusától az erdőgazdaság és az egyetem is a Soproni Egyetemért Alapítvány fenntartásában működik, úgymond közös garázshoz tartozunk, pedig két külön cég vagyunk, mégis a célunk ugyanaz. Persze ebben nincs semmi különös, hiszen a TAEG Zrt. 72 esztendővel ezelőtt azért jött létre, hogy az oktatást segítse – magyarázza a vezérigazgató, aki hozzáteszi: az új tulajdonosi struktúra felerősítette az egymásrataltságot. Minden negyedévben beszámolókat a kuratórium számára arról, hogy hány hallgató

járt náluk, hány gyakorlati napot töltöttek el, mit csináltak velük. A szakember kihangsúlyozza azt is, hogy mind a négy kar érintett a kérdésben. – A korábbi évekhez képest látható és látványos a mennyiség és minőségbeli különbség, hiszen cégünk az alapítvány előtti években inkább csak helyet adóként volt jelen az egyetem életében. Amióta azonban szoros a viszony, igyekszünk ezt felszámolni és arra törekszünk, hogy a mi kollégáink is jobban be legyenek vonva az oktatási munkába. Ennek elsődleges haszna az, hogy ezek a megmozdulások nemcsak a vadászatról, hanem a tanulásról is szólnak, sőt...

Miközben beszélgetünk, az egyik kocsis motorház-tetőjére kerül a beírókönyv és a jelenlévők elkezdnek beiratkozni. Ekkor kanyarodik le a főútról egy impozáns méretű busz, az egyetem „felségjelével” ellátva és valóban, parkolás után kettesével bukkan fel az ajtajában a diákok. Sokan vannak, tényleg szükség volt a nagy járgányra. Egyből feltűnik az a fesztelen, jó hangulat, amely hajlamos az embert saját fiatalokká visszarepíteni.

A nosztalgiára azonban nincs idő! A diákok közül kitér dr. Bende Attila szikár alakja, amelyet mély, de vidám hangja kísér, egyből meg is jegyzi: tankönyvbe illő időjárást hoztunk mi, mert hát ugye mi a nagy almából vagyunk most a vendégek... Nos, nem vitatkozom vele, tényleg szép a fehér erdő, de vajon szerencséje ez a vadászoknak, vagy sem? Elváll!

NEM ELÉG RÓLA BESZÉLNI!

Addig is minden zajlik a maga módján, ahogyan az említett tankönyv szerint kell neki. A diákok egy része nagy zsákból narancssárga jelzőruhát ölt,

vagyis hajtónak áll, majd ők is és vadászó társaik is beiratkoznak a megfelelő helyre. Amíg ez zajlik én Bende Attilát arról faggatom, miként is lehetséges a hallgatók számára a mai vadászaton való részvétel.

– Többféle tárgy keretén belül, többféle szaknak oktatjuk a vadászatot – kezdi a fiatal tanár, s gyorsan tovább is görgeti gondolatmenetét: – Most alapvetően erdő- és természetvédelmi mérnök hallgatók és néhány vadgazdamérnök diákunk van jelen. A diákok csoportonként vannak beosztva ezekre a tanulmányi vadászatokra, mert mindenkinek – aki vadászatot hallgat – kötelező egy nagyvad- és egy apróvad társasvadászatot megjelenni.

Ezeknek a tárgyaknak részben a gyakorlatait, részben az előadásait dr. Bende Attila tartja. Kiderül az is, hogy a Bencze Lajos Egyetemi Ifjúsági Vadásztársaság az intézményen belül működik. Az a diák, aki rendelkezik vadászvizsgával, fegyvertartási engedéllyel és van is puskája, vadászként is részt vehet ezeken a vadászatokon.

– A vadásztársaság természetesen régebbi múltra tekint vissza – magyarázza a tanárember. – Nemcsak a vadászat szempontjából, hanem a kutatás miatt is fontos a működése. Jelenleg 12 tagja van. Külön pontrendszer alapján lehet a végzősök helyére felvételizni, a jó tanulmányi eredmény, a tudományos diákköri konferencia, kutatásban való részvétel mind-mind pluszpontot jelent a felvételinél. Az is pluszként jelentkezik, ha a hallgató kutyázik, kürtöl, esetleg valamelyik hagyományos vadászati módot gyakorolja.

A diákok apró- és nagyvad társasvadászatokon vehetnek részt, összesen három-három alkalommal,

Dr. Bende Attila magyarázza egy hallgatónak, miként kell helyesen zsigerelni

illetve egyéni vadászatokra is eljuthatnak a TAEG Zrt. területén belül. Dr. Bende Attila szerint nagyon eredményesek ezek a vadászati lehetőségek, sok pozitív visszajelzést kapnak velük kapcsolatban a hallgatók részéről, hiszen nem sok intézményben van lehetőség ilyen módon, aktívan vadászni.

– Az alapítványi forma előtti is voltak tanulmányi vadászatok – meséli dr. Bende Attila. – Körülbelül 150 éve zajlik ez a munka, persze a szorosabb együttműködés, és az alapítványi forma nagyon sokat segít az oktatásban. Például a szalonka monitoring kérdéskörében is van lehetősége a hallgatóknak a TAEG Zrt.-nél megfigyelni oculit és mintát gyűjteni.

Dr. Bende Attila hangsúlyozza, hogy a képzés szempontjából a soproni oktatók a praxisorientált ügyrendben hisznek, tehát nem tartják elegendőnek, ha csak beszélnek a vadásatról, hanem meg is kell mutatniuk annak fortélyait. Ebből következik, hogy akik a szaktantárgyakat oktatják, mind aktív vadászok.

KONTROLLÁLT GYAKORLAT

Mindenki beiratkozott, következhet az eligazítás, amelyet Sárközy Áron, a TAEG Zrt. Soproni Erdészetének vadgazdálkodási ágazatvezetője, jelen vadászat vezetője tart. Minden elhangzik, aminek el

kell, hogy hangozzon, majd következik a sorszámhúzás. Tapintható az izgalom, a diákok nagy lelkesedéssel vizsgálják a nap két hajtásának térképeit, latolgatják az esélyeket, hiszen ismerik a terepet.

– A hallgatók aktívan részt vesznek az előkészítési munkafolyamatokban is – magyarázza a vadászatvezető, aki maga is erdőmérnökként végzett korábban az egyetemen. – Vannak lőállás kijelölő gyakorlataink, amelyekre jellemzően a vadászat előtt két héttel megelőző pénteken kerül sor. Ilyenkor jelöljük ki az élesben is használt lőállásokat, tiltott lőirányokat. Általában szabad kezlet adunk a hallgatóknak, hogy kitalálják mit és hogyan kel-

lene csinálni, aztán persze elmondjuk nekik, hogyan kellene megvalósítani a dolgot. Ez a kontrollált gyakorlat nagyon tanulságos számukra, az pedig csak plusz extra, hogy ha a szerencse úgy hozza, hogy a vadászon azon a lőálláson vadászhatnak, amelyet esetleg ők maguk jelöltek ki.

A hallgatók tehát a teljes folyamatot végigkövethetik és még részt is vehetnek vadászként, avagy hajtóként egy teljesen „normális hajtásnapon”.

– Ezeken a vadászaton a vaddisznó, a róka és az aranysakál lőhető – teszi hozzá a szakember. – A szarvast nem lehet elejteni, mert a hallgatók az oktatók iránymutatását figyelembe véve csak sörétes puskával és gyöngygolyóval vadászhatnak. Ennek a korlátozásnak elsősorban biztonsági okai vannak, hiszen sokan első ízben vesznek részt ilyen vadászon, aminek következtében sokszor elkapja őket a vadászláz.

S hogy milyen eredmények voltak az első két 2023-as vadászon? Nos, az első vadászon 9 disznó feküdt a terítéken, hatot hallgató hozott terítékre. Összesen 45 lövés dördült el. A második vadászon szintén 9 sertevad esett, ezúttal 4 hallgató volt eredményes. Azt fontos hozzátenni, hogy a hallgatók mellett vadászó oktatók és a vendéglátó erdőgazdaság alkalmazottai golyóval vadászhatnak.

SZERENCSÉN MŰLIK

Időközben mindenki a számára kijelölt kocsiba pattan, a hajtók nekiindulnak az egyáltalán nem könnyű havas domboknak, majd kisvártatva elkezdődik a vadászat. izgalomban nincs hiány, ezt pedig a puskák hangja adja mindenki tudtára, jómagam húsz lövés után elveszítem a fonalat.

Amikor aztán elhangzik a „hajtás vége” kiáltás, hajtók és vadászok között izgatott beszélgetés veszi kezdetét a gyülekezőhelyre való menet során: esett egy nagy kan, ráadásul hallgató lőtte.

Az eligazítás helyszínén, forró tea és finomnak tűnő pogácsa mellett a kalapokat, pontosabban a töreket vizslatom. Így akadok rá egy fiatalemberre, aki éppen nagy mosollyal az arcán meséli társainak, mit lőtt, mindenki tekintete feltűnően a telefon kijelzőjére tapad.

– A kan története igazából a Börzsönyben, pontosabban Kemencén kezdődik, 2023 januárjában, amikor egy sebzett, kétmázsás vaddisznó szétvágta a lábam, nyolc öltéssel kellett összevarrni – magyarázza ifj. Győrik Péter, másodéves erdőmérnök hallgató, aki a mostani felhőtlen hangulata mellett komolyan hozzá is teszi: – Azon is elgondolkoztam,

hogy felhagyok a vadászattal. Mégis a mai napot nagyon vártam, szinte éreztem, hogy különleges lesz. A 11-es számú lőállást húztam. Mögöttem egy sűrű erdei fenyvesállomány húzódtott, előttem egy bükkös szálerdő, innen vártam a vadat. Telt-múlt az idő, fél órával a kezdés után aztán egy ágreccsenésre lettem figyelmes. Ekkor láttam meg a kant, megvártam míg kiér a tiltott lőirányból, ráfordul a váltóra, majd lőttem. Láttam, hogy találtam, mert a disznó megpördült, fordult kettőt, kiszúrt és egyenesen nekem fordult. Még volt annyi időm, hogy a lőállásról három lépést odébb léptem, így a kan helyettem a partfalnak ütközött, én pedig csóvégről tudtam elejteni...

Sárközy Áron a szünetben csak annyit tesz ehhez hozzá, hogy az elmúlt tíz évben nehéz lenne megszámolni mennyi ehhez hasonló vad esett itt, az Ausztria melletti hegyvidéken. Egy bizonyos: nem sok! Nagy szerencséje van tehát az ifjú vadásznak. Egy héttel később tudtam meg: a kan agyara 23,5 centi hosszú lett.

Papírforma szerint következne a bemutató zsigerelés, amely során a hallgatók megismerkedhetnek a vad szakszerű feltörésével, de ezt időben a teríték elé halasztják, mert a disznók – amelyből

A teríték összeállításában is a hallgatók segédkeztek

eddig öt esett – nehéz terepen fekszenek. Amíg a második „mozdítás” zajlik, a szak személyzet elhozza őket a teríték helyszínére.

A következő hajtás felé haladva Kiss Péter Zoltánnal, harmadéves erdőmérnök hallgatóval beszélgetek, aki 2023-ban nyert felvételt az egyetemi vadásztársaságba.

– Elengedhetetlennek tartom, hogy ne csak elméletben, hanem gyakorlatban is láthassuk hallgatótársaimmal, miként kell megszervezni és lebonyolítani egy társasvadászatot. Fontos, hogy

EPILÓGUS

A nap második megmozdulásán nem esik vad, mert a szél erősen feltámad, mint aki késve érkezve az eseményre, próbálja túlkiabálni a vadászok puskáinak hangját. Nem is hallani szinte semmit. Mindemellett beférkőzik mindenki mindennemű alöltözője alá, vadászok és hajtók is egyetértően abban, nem baj, hogy ez a második kör nem volt olyan hosszú. Így is annak tűnt... A teríték helyszínére érve a diákok egy része a fenyőgallyakkal foglalatосkodik, a szintén hallgatókból álló kürtösök csoportja „melegít”,

Terítéken a nagy kan...

sokan életükben először vannak ilyen vadászaton és így első kézből tudnak tapasztalatot szerezni, amelyet később majd hasznosítani tudnak – magyarázza a hallgató, aki leállóként élete hatodik nagyvad társasvadászatán vesz részt. – A Jóisten úgy adta, hogy sikerült elejtenem az első hajtásban egy süldőt, de láttam két őzet és kétszer disznókat is. Egyéni vadászaton eddig egyszer voltam a TAEG-nél, egy reggeli cserkelésen sikerült elejtenem egy őzgidát. Az egyetemi apróvad vadászatok során eddig öt nyulat és egy rókát ejtettem el két vadászaton. A vadászat fontos értékmérője a jó társaság, ami itt adott, mert mindenki szereti azt, amit csinál – teszi hozzá a fiatalember.

dr. Bende Attila pedig egy fiatalember számára magyarázza egy malac felett állva a zsigerelés misztikumát egy hallgatói koszorú közepén. Kiderül, a diák most zsigerel életében először, nem lehet könnyű dolga ennyi tekintet mellett, az már biztos. Mindeközben a terítékre kerül Péter kanja is, amelyet nincs olyan résztvevője a vadászatnak, aki ne csodálna meg. A teríték pedig változatlan, 5 vaddisznó és végül 1 róka. Ha engem kérdeznek nem rossz, sőt... A havas erdőben felcsendül a hallali és a máglyák fényében Sárközy Áron átadja a terítéket dr. Jánoska Ferenc egyetemi tanárnak. Búcsúzóként azt hallottam, hogy a vaddisznók mintavétel okán bekerülnek az egyetemi tudományos vérkeringésbe. Így is van jól...